

Logika a naše návyky

Krásným příkladem toho, co je jen zdánlivě správné v našem úsudku, zatímco zdrojem chyby není logika, nýbrž nesprávný, byť zamlčený předpoklad, je myšlenka dělitelnosti nějakého jsoucna na dvě nebo více jsoucích částí (a pak další dělitelnosti těch částí atd.). Poprvé se tato předsudkem zatížená myšlenka objevila již ve starém Řecku (u atomistů). Po dlouhé věky měla silný vliv na pozdější evropské myšlení, ale zdá se, že nikoho nenapadlo, že rozdělit živou bytost na dva nebo více dílů znamená ji usmrtit, a zbavit života nejen ji, ale i ty části. A vlastně zbavit ji „skutečnosti“, neboť pouhá hromada může sice něco připomínat (pokud nějaké takové „něco“ máme pro srovnání k dispozici), ale to, jak vypadá a co připomíná, je jen zdání (a to zdání pro nás), ve skutečnosti to je jen a jenom hromada. A ta je pochopitelně dělitelná. Jakmile připustíme, že to je něco víc než „pouhá hromada náhodně rozházených věcí“, přestává platit, že tu je možné nějaké dělení, která by ono ještě nedělené nerozbilo, nelikvidovalo, nepopřelo.

(Písek, 150527-2.)